

ALMAN VERGİ VE MUHASEBE SİSTEMİNDE DURAN VARLIKLARIN AMORTİSMANI VE MUHASEBE KAYITLARI

Depreciation and Accounting Records Of Fixed Assets in The German Tax and Accounting System

Derleme Makale

Ali Haydar GÜNGÖRMÜŞ¹

Gönderim Tarihi: 23.08.2023

Kabul Tarihi: 31.07.2024

ÖZ Bu makalenin amacı Alman muhasebe sisteminin temel bir bileşeni olan duran varlıklarda amortisman ayırma işlemlerinin özellikleri, vergisel boyutu ve muhasebe uygulamaları hakkında bilgi vererek, Türk vergi ve muhasebe sistemleri ile arasındaki farklılıkların ortaya konulmasıdır. Amortisman, bir işletmenin varlıklarını aşınma, eskime ve teknolojik gelişmeler gibi etkenler nedeniyle değer kaybetmesini hesaba katarak mali tablolarda doğru bir şekilde yansıtmaya işlemidir. Almanya gibi büyük ekonomilere sahip ülkelerde, muhasebe standartları ve uygulamaları işletmelerin finansal durumunu adil ve şeffaf bir şekilde göstermek amacıyla büyük önem taşır. Alman muhasebe sisteminde duran varlıkların amortismanı, işletmelerin finansal performansını doğru bir şekilde yansıtarak karar alma süreçlerine katkı sağlayan kritik bir unsurdur. İşletmelerin doğru amortisman yöntemini seçerek varlık değer kaybını adil ve mantıklı bir şekilde hesaplamaları, sürdürülebilir büyüme ve uzun vadeli başarı için hayati öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Duran Varlıklar, Amortisman, Amortisman Yöntemleri

JEL Sınıflandırması: M40, M41, M42.

ABSTRACT The aim of this article is to reveal the differences between Turkish tax and accounting systems by giving information about the characteristics, tax dimension and accounting practices of depreciation in fixed assets, which is a basic component of the German accounting system. Depreciation is the process of accurately reflecting the assets of a business in the financial statements, taking into account the loss of value due to factors such as wear, obsolescence and technological developments. In countries with large economies such as Germany, accounting standards and practices are of great importance in order to show the financial situation of businesses in a fair and transparent way. As a result, depreciation of fixed assets in the German accounting system is a critical element that contributes to decision-making processes by accurately reflecting the financial performance of businesses. For sustainable growth and long-term success, businesses must calculate asset depreciation fairly and sensibly by choosing the right depreciation method.

Keywords: Fixed Assets, Depreciation, Depreciation Methods

JEL Classification: M40, M41, M42

¹**Sorumlu Yazar:** Dr, Bağımsız Araştırmacı, Koblenz / Almanya, a.h.gungormus@gmail.com ORCID:0000-0001-8404-1464

1. GİRİŞ

Muhasebe ile ilgili işlemler ve uygulamalar ülkelerin ekonomik yapısına, hukuki düzenlemelerine ve muhasebe sistemlerine bağlı olarak farklılık gösterebilir. Bu farklılık amortisman uygulamaları içinde söz konusudur. Amortisman bir işletmenin sabit varlıklarındaki değer azalış sürecini yansıtan önemli bir muhasebe uygulaması olarak bu farklılıklara örnek teşkil eder.

Almanya ile Türkiye arasında uzun yıllara dayalı tarihsel, toplumsal ve ekonomik bir ilişki söz konusudur. Bu ilişkinin bir sonucu olarak iki ülke arasında yapılan “Sosyal Güvenlik Anlaşması”, “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” ve “İstisna Akdi Anlaşması ile bu ilişki ticari noktada çok daha fazla gelişmiştir. Yıllar içinde iki ülke şirketleri karşılıklı olarak gerek ortaklık kurmak gerekse diğer ülkede şirket açmak yolu ile iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin daha da artmışlardır.

Türkiye ve Almanya gibi farklı coğrafyalarda faaliyet gösteren işletmeler, muhasebe kayıtlarını yerel düzenlemelere uygun olarak tutarlar. Amortisman kayıtları da işletmelerin finansal durumunu yansıtırken aynı zamanda maliyet planlaması, vergisel ödemeler ve raporlama süreçlerine etki eden önemli bir unsurdur. Bu nedenle, Türk ve Alman amortisman kayıtlarının karşılaştırılması hem işletmelerin hem de muhasebe profesyonellerinin karşılaştığı zorlukları ve fırsatları anlamak açısından büyük bir öneme sahiptir.

Bu noktada her iki ülkenin vergi kanunları ve muhasebe uygulamaları hakkında bilgi sahibi olmak muhasebe meslek mensupları ve şirket yöneticileri açısından önem arz etmektedir. Makalemizde Almanya’da duran varlıklarda uygulanan Amortisman yöntemleri ve muhasebe kayıtları hakkında vergi ve muhasebe noktasında bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

2. ALMAN MUHASEBE SİSTEMİNDE KULLANILAN AMORTİSMAN YÖNTEMLERİ

Muhasebede, sabit varlıklarda meydana gelen değer düşüklüklerinin kaydedilmesi ve mahsup edilmesine amortisman denir. Ticaret hukuku dayanakları Alman Ticaret Kanunu’nun-Handelsgesetzbuch (HGB) 253. Maddesinde düzenlenmiştir. HGB belirli bir amortisman yöntemi öngörmez, ancak satın alma veya üretim maliyetlerinin uygun muhasebe ilkelerine göre belirlenmesini ve beklenen kullanım ömrüne yayılmasını gerektirir (§ 253 HGB). Gelir vergisi kanunu ise sadece doğrusal ve geometrik azalan amortismanı izin vermektedir (§ 7)

Almanya’da kullanılan amortisman yöntemleri, şirketlerin varlıklarını ve yatırımlarını zaman içinde değer kaybederek mali tablolarında doğru bir şekilde yansıtmalarını sağlar. Almanya’da yaygın olarak kullanılan bazı amortisman yöntemlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Düz hat yöntemi (Lineare Abschreibung): Bu yöntemde, varlık maliyeti eşit miktarlarda her yıl dağıtılarak amortismanı tabi tutulur. Varlığın maliyeti amortisman süresi boyunca eşit dilimlere ayrılır.
- Azalan bakiye yöntemi (Degressive Abschreibung): Bu yöntemde, varlık maliyeti yıllık amortisman oranı kullanılarak hesaplanan bir yüzdeye göre azaltılır. Amortisman oranı her yıl sabit kalır, ancak maliyet her yıl azalır. Bu yöntem kendi içinde ikiye ayrılır.
 - Geometrik azalan amortisman (die geometrisch-degressive Abschreibung)
 - Aritmetik azalan bakiye amortismanı (die arithmetisch-degressive Abschreibung)
- Üretim hacmine dayalı yöntem (Leistungsabhängige Abschreibung): Bu yöntemde, varlık maliyeti, varlığın ürettiği birim sayısına veya hizmet miktarına bağlı olarak amortismanı tabi tutulur. Varlığın kullanımından elde edilen üretim veya hizmet miktarı dikkate alınır.
- Kademeli amortisman (Progressive Abschreibung): Kademeli amortisman, azalan bakiye amortismanının tam tersidir: her yıl artan amortisman miktarlarına yol açar. Kullanımları son derece nadirdir ve genellikle yalnızca istisnai durumlarda, örneğin enerji santralleri gibi art arda hızlanan sistemlerde rol oynadı. Kademeli amortisman yönteminin çeşitleri, geometrik

kademeli amortisman ve aritmetik kademeli amortismandır. Aşamalı amortisman yöntemini kullanan amortismanlara şu anda izin verilmemektedir.

- Birleşik amortisman (Kombinierte Abschreibung): Bu amortisman yöntemine göre, farklı amortisman yöntemleri birbiriyle birleştirilir, örneğin azalan bakiye amortismanı başlatılır ve bir süre sonra doğrusal amortismanla geçilir. Kural olarak, azalan bakiye doğrusal amortisman, doğrusal amortismanın azalan bakiye amortismanını ilk kez aştığı dönemde dönüştürülür. Bir süre için, bu amortisman yöntemi vergi açısından yasaldı. Girişimciler için bu, maliyetleri doğrusal amortisman yönteminden daha erken talep edebilmeleri ve dolayısıyla ilk kullanım yıllarında vergi yüklerini azaltabilmeleri avantajına sahiptir. Birleşik amortisman yöntemini kullanan amortismanlara şu anda izin verilmemektedir (Gria -Krauleidis, 2020:82-85)

Amortisman yöntemleri, Almanya'daki vergi mevzuatına ve uluslararası finansal raporlama standartlarına (IFRS) uygun olarak belirlenir. Şirketler, uygun amortisman yöntemini seçerken vergi kanunları, muhasebe standartları ve işletmenin özel durumlarını göz önünde bulundurmalıdır. Ayrıca, varlık türüne, kullanım ömrüne ve amortisman süresine bağlı olarak farklı yöntemler tercih edilebilir.

Hangi iş ekipmanının hangi süre boyunca silineceği, Federal Maliye Bakanlığı'nın amortisman tablosu ile düzenlenmiştir. Bu durumda, iş ekipmanının satın alınmasına ilişkin maliyetler olası faydalı ömür boyunca eşit olarak dağıtılır.

Tablo:1

Federal Maliye Bakanlığı Amortisman Tablosu Örneği

Varlıklar- Anlagegüter	Faydalı Ömrü-Nutzungsdauer
Soğuk hava deposu	20
Beton silolar	33
Giriş ve çıkışlı kanalizasyon arıtma tesisleri	20
Yakıt tankları	25
Binek otomobiller	6
Motosikletler, scooterlar, bisikletler vb.	7
Kamyonlar, belden kırmalı kamyonlar, damper	9
Torna tezgâhları	16
Yazar kasalar	6
Ofis mobilyaları	13
Kasalar	25
Bulaşık makineleri ve bardak yıkayıcılar	7
Çamaşır makineleri	10
Laboratuvar ekipmanları (mikroskoplar, hassas teraziler, vb.)	13
Santrifüjler	10
İçecekler için otomatlar, boş şeyler için otomatlar	7

Sanat eserleri (tanınmış sanatçıların eserleri haric)	15
İş istasyonları, kişisel bilgisayarlar, dizüstü bilgisayarlar ve bunların çevresel aygıtları (yazıcılar, tarayıcılar, ekranlar vb.)	3

Amortisman tablosunun tamamı için

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Steuern/Weitere_Steuerthemen/Betriebspruefung/AfA-Tabellen/Ergaenzende-AfA-Tabellen/AfA-Tabelle_AV.html

3. ALMAN VERGİ VE MUHASEBE SİSTEMİNDE AMORTİSMAN HESAPLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLİ KONULAR

Duran varlıklar için ayrılan amortismanların muhasebeleştirilmesinde önemli noktaları şu şekilde sıralamamız mümkündür: (Karakaya,2022)

- Bilindiği üzere Türk muhasebe sisteminde endirekt yöntem benimsendiği için birikmiş amortismanlar duran varlıklar hesabi dışında (-) 257 Birikmiş Amortismanlar hesabında takip edilmektedir. Alman muhasebe sisteminde ise ayrılan amortismanlar direkt duran varlığın hesabından düşülmekte ve ayrıca bir hesap kullanılmamaktadır.
- Alman muhasebe sisteminde duran varlıklar amortisman süresinin sonunda 1 Euro iz bedeli- Erinnerungswert ile takip edilmektedir. Fakat bu bir zorunluluk değildir. Bilindiği üzere Türk muhasebe sisteminde de iz bedel muhasebe uygulamalarında söz konusudur.
- Alman muhasebe sisteminde Duran varlığın ilk alındığı ay (gün dikkate alınmaz) dikkate alınarak o yıl için kalan aylar üzerinden amortisman ayrılmaktadır.
- Alman muhasebe sisteminde amortisman hesaplamaları ve muhasebe kayıtları aylık yapılır. Her ayın sonunda belirlenen oranlarda duran varlığın değeri gider hesabına aktarılır.
- Duran varlığın satışında ya da herhangi bir şekilde kaydının silinmesi durumunda satışı yapılan ay için amortisman ayrılmaz. Örneğin temmuz ayında satılan bir duran varlık için en son haziran ayında amortisman ayrılır.
- Tek bir fatura üzerinden alınan ve aynı yerde kullanılan bir den fazla sabit kıymetler ayrı ayrı kaydedilir. Örneğin tanesi 200,00 Euro dan alınan 6 adet çalışma sandalyesinin her biri 200,00 Euro üzerinden direk gider olarak kaydedilebilir.

4. ALMANYA'DA MUHASEBE KAYITLARINDA KULLANILAN HESAP PLANLARI

Türk muhasebe sisteminde işletmeler tek bir hesap planı üzerinden muhasebe kayıtlarını yaparken Almanya'da belirli sınıflandırma kriterlerine göre yapılandırılmış ve ilgili endüstrinin özelliklerine göre uyarlanmış farklı hesap planları Kontenrahmen (SKR) bulunmaktadır. Genel olarak işletmeler için kullanılan hesap planı SKR03 ve SKR04 dür. Bireysel hesapların hesap sınıfları halinde gruplanma biçimleri bakımından farklılık gösterirler. Yeni kurulan şirketler ve küçük şirketler için çoğu vergi danışmanı yani muhasebeciler tarafından en sık kullanılan ve ayrıca önerilen hesap planı SKR 03 dür. Bununla birlikte işletmeler bu iki hesap planından birini seçmekte özgürdür. Ancak seçilen hesap planı şirkete ve muhasebe süreçlerine uygun olmalıdır. Bu iki hesap planı dışında ayrıca özellikli kurumlar için hesap planları geliştirilmiştir (Olfert,2013:64-66)

Tablo 2:

İşletme Türlerine Göre Alman Hesap Planı

Hesap Planı Türü	Şirket Türü
SKR 03	Genel İşletme
SKR 04	Genel İşletme
SKR 14	Tarım ve Ormancılık
SKR 30	Perakende satış
SKR 45	Sosyal Kurumlar
SKR 49	Dernekler, vakıflar, kâr amacı gütmeyen GmbH'ler
SKR 51	Otomotiv ticareti
SKR 70	Oteller ve restoranlar
SKR 80	Diş hekimleri
SKR 99	Hastaneler

5. DURAN VARLIKLARLA GİDERLEŞTİRİLMESİNDE DİKKATE ALINACAK PARASAL SINIRLAR VE KURALLAR

Almanya'da duran varlıkların muhasebe kayıtlarında 4 temel parasal sınır belirlenmiştir. Alış maliyetine göre ya direkt gider hesabına ya Sammelposten hesabına ya da amortisman hesabına kayıt yapılmaktadır.

- 250,00 €'ya kadar (Net)
- 800,00 €'ya kadar (Net)
- 1.000,00 €'ya kadar (Net)
- 1.000,00 €'dan fazla

5.1. Net Alış Değeri 250,00 Euro Ya Kadar Olan Duran Varlıklar

Alman vergi sisteminde net alış değeri 250,00 Euro ya kadar olan duran varlıklar amortisman ayrılmadan direkt gider olarak yazılır. Makalede muhasebe kayıtları Almanya'da genel olarak işletmelerde kullanılan SKR-4 ve SKR3 hesap planının ikisinin de numaraları verilecektir.

Örnek: İşletmeye 200 Euro +%19 KDV ye nakit olarak bir tablet satın aldı.

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4855	6260	Sofortabschreibungen GWG	200,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	38,00	
1000	1600	Kasse		238

	Soll	Haben
6260 Aktifleştirilmiş Küçük Varlıkların Amortismanı	200,00	
1406 Indirilecek KDV 19%	38,00	
1600 Kasa veya 1800 Banka		238,00

5.2. Net Alış Değeri 250,00 Eurodan Büyük Ve 800,00 Euro Ya Kadar Olan Duran Varlıklar

Alman vergi sisteminde 250,00 Eurodan büyük ve 800,00 Euro ya kadar olan duran varlıkların kayıtlarında 3 farklı yöntem önerilmiştir. İşletme bu yöntemlerden birini seçebilir (Karakaya,2022).

- Direkt gider olarak muhasebe kaydı yapılabilir.
- Sammelposten hesabına kaydedilebilir.
- Amortisman tablosuna (AfA-Tabelle) uygun amortisman hesabına kaydedilebilir.

5.2.1. Varlığın direkt gider hesabına aktarılması

İşletme 250,00 ile 800,00 Euro arasında satın aldığı duran varlığı isterse gider olarak gösterebilir. 250,00 Euro ya kadar olan alımlarda duran varlık direkt olarak gider hesabına kaydedilirken 250,00 ile 800,00 Euro arasındaki duran varlıkların muhasebe kaydı iki aşamalıdır. İlk kayıta tutar ilgili duran varlık hesabına kayıt yapılır. İkinci kayıta tutarın tamamı giderleştirilir.

Örnek: İşletme 400 Euro+%19KDV ye Büro mobilyası satın almıştır.

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
0480	0670	Geringwertiger Wirtschaftsgüter	400,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	76,00	
1200	1800	Bank		476,00

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4855	6260	Sofortabschreibung Geringwertiger Wirtschaftsgüter	400,00	
0480	0670	Geringwertiger Wirtschaftsgüter		400,00

	Soll	Haben
0670 Değeri Düşük Varlıklar	400,00	
1406 İndirilecek KDV 19%	76,00	
1800 Bank		476,00

	Soll	Haben
6260 Düşük Değerli Varlıkların Amortismanı	400,00	
0670 Değeri Düşük Varlıklar		400,00

5.2.2. Sammelposten hesabi ve kullanım şekli

Alman muhasebe sisteminde işletmelere kolaylık olması için geliştirilen bir yöntemdir. Alış değeri 250,00€ dan büyük ve 1.000,00€ dan küçük iktisadi kıymetler isteğe bağlı olarak bu hesaba kaydedilebilir. Burada kaydedilen varlıklar 5 yıl süre ile basit amortisman yöntemi (linear abschreibung)

ile giderleştirilebilir. AfA tablosunda ilgili varlık için belirtilen amortisman süresi dikkate alınmaz ve tüm iktisadi kıymetler 5 yıl içinde giderleştirilir (Karakaya,2022).

Bu hesaba kaydedilen varlıklar amortisman ayırma süresi dolmadan satılması veya herhangi bir nedenle dolayı kullanılmaz hale gelmesi durumunda bile kalan tutar direkt gider yazılamaz. Yasal süre boyunca amortisman ayırmaya devam edilir (Olfert,2020 : 226-227).

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
0485	0675	Sammelposten	400,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	76,00	
1200	1800	Bank		476,00

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4862	6264	Abschreibungen auf den Sammelposten Wirtschaftsgüter	6,65	
0485	0675	Sammelposten		6,65

	Soll	Haben
0675Sammelposten	400,00	
1406 İndirilecek KDV 19%	76,00	
1800 Banka		476,00
6264Toplu Ekonomik Mal Kaleminin Amortismanı	6,65	
0675Sammelposten		6,65

5.3. Net Alış Değeri 800,00 Eurodan Büyük Ve 1.000,00 Euro Ya Kadar Olan Duran Varlıklar

Alman vergi sistemi 1.000,00 €'ya kadar olan varlıkların direkt gider olarak yazılmasını kabul etmez. Bu tutarlar arasındaki varlıklar için işletmelere iki seçenek sunmuştur (Karakaya,2022).

- İşletme birinci seçenek olarak Sammelposten hesabını seçtiği takdirde varlığı 5 yıllık süre içinde yıllık %20 amortisman ayırarak giderleştirebilir.
- İşletme ikinci seçenek olarak AfA tablosundaki amortisman oranlarını dikkate alarak normal amortisman ayırmak yolu ile varlığı giderleştirir (Bornhofen-Bornhofen, 88-90:2013).

Sammelposten:

Örnek1: İşletme 950 Euro+%19 KDV ye büroda kullanılmak için bulaşık makinesi satın almıştır. AfA tablosunda bulaşık makinesinin ekonomik ömrü 7 yıldır. İşletme Sammelposten yöntemini uyguladığı takdirde AfA amortisman tablosundaki değeri dikkate almayacak ve ekonomik ömür standart olarak 5 yıl olarak alır ve buna göre muhasebe kayıtlarını düzenler.

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
0485	0675	Sammelposten	950,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	180,50	
1200	1800	Bank		1.130,50

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4862	6264	Abschreibungen auf den Sammelposten Wirtschaftsgüter	15,82	
0485	0675	Sammelposten		15,82

			Soll	Haben
0675	Sammelposten		950,00	
1406	İndirilecek KDV 19%		180,50	
		1800 Banka		1.130,50
6264	Toplu Ekonomik Mal Kaleminin Amortismanı		15,82	
		0675Sammelposten		15,82

Örnek2: Bir firm işletmesi 10 Ocak tarihinde 950 Euro+%19 KDV ye buzdolabı satın almıştır. AfA tablosuna göre ekonomik ömrü 10 yıldır. İşletme normal amortisman ayırarak muhasebe kayıtlarını yapmaktadır.

KR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
0430	0640	Ladeneinrichtung	950,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	180,50	
1200	1800	Bank		1.130,50

Aylık amortisman

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4830	6220	Abschreibungen auf den auf Sachanlagen	7,90	
0430	0640	Ladeneinrichtung		7,90

	Soll	Haben
0640 Mağaza Donanımı 1406 İndirilecek KDV 19%	900,00 171,00	
1600 Kasa veya 1800 Banka		1.071,00
6220 Maddi Duran Varlık Amortismanı 0640 Mağaza Donanımı	7,90	7,90

6. DURAN VARLIKLARIN SATIŞI

İşletmelerde duran varlığın satışı sonrasında satış karı veya zararı ortaya çıkar. Duran varlığın satışında o tarihe kadar ayrılan amortismanın dikkate alınması gerekir. Alman muhasebe sisteminde duran varlıkların alındığı ay tam olarak kabul edilip yıl sonuna kadar her ay amortisman ayrılır. Duran varlığın satıldığı yıl itibarıyla geçmiş aylardan da amortisman ayrıldığı unutulmamalı ve satışa ilişkin yapılan muhasebe kayıtlarında alındığı yıllara ait aylar ve satıldığı yıl için geçen aylara ait amortisman tutarları dikkate alınmalıdır (Olfert,2020 : 230-233).

Duran varlığın satışında iki farklı muhasebe kaydı yapılır. Birincisi duran varlığın satış kaydı, ikincisi duran varlığın işletmeden çıkarılması kaydıdır. Hesap planında Duran varlık satış geliri- Erlöse aus Anlagenverkäufen de iki farklı hesapta takip edilir.

Duran varlık kârlı satılmışsa elde edilen gelir

- 4845 (8820) Erlöse aus Verkäufen Anlagevermögen (bei Buchgewinn), voller Steuersatz

Duran varlık zararına satılmışsa elde edilen gelir

- 6885 (8801) Erlöse aus Verkäufen Sachanlagen (bei Buchverlust), voller Steuersatz

Satılan duran varlık hesabının kapatılması -kârlı satışta

- 4855 (2315) Anlagenabgänge Sachanlagen (Restbuchwert bei Buchgewinn)

Satılan duran varlık hesabının kapatılması -zararına satışta

- 4845 (2310) Anlagenabgänge Sachanlagen (Restbuchwert bei Buchverlust)

Örnek:

İşletme 90.000, Euro+%19 KDV ye 20..., ocak ayında bir kamyon satın almış ve 5. yılın sonunda kamyonu 70.000 Euro+%19 KDV ye satmıştır. Kamyonlar için belirlenmiş amortisman süresi 9 yıldır.

Yıllık amortisman tutarı: 10.000 €- aylık amortisman tutarı:833,3€ dur. Toplam ayrılan amortisman toplamı: 50.000 € dur. İşletme duran varlığın satışından kar elde etmiştir.

Duran varlığın alış ve amortisman kaydı

KR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
0350	0540	Lkw	90.000,00	
1576	1406	Vorsteuer 19%	17.100,00	
1200	1800	Bank		107.100,00
SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
4832	6222	Abschreibungen auf Kfz	50.000,00	
0350	0540	Lkw (5 yıllık ayrılan amortisman tutarının tamamı tek bir hesapta gösterilmiştir.)		50.000,00

	Soll	Haben
0540 Kamyonlar 1406 İndirilecek KDV 19%	90.000,00 17.100,00	
1200 Banka		107.100,00
6222 Motorlu Taşıtlar Amortismanı 0540 Kamyonlar (5 yıllık ayrılan amortisman tutarının tamamı tek bir hesapta gösterilmiştir.)	50.000,00	50.000,00

Duran varlığın satışında kâr ortaya çıkması

KR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
1200	1800	Bank	83.300,00	
8820	4845	Erlöse aus Verkäufen Sachanlagen (bei Buchgewinn), voller Steuersatz		70.000,00
1776	3806	Umsatzsteuer 19%		13.300,00

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
2315	4855	Anlagenabgänge Sachanlagen (Restbuchwert bei Buchgewinn)	40.000,00	
0350	0540	Lkw		40.000,00

Duran varlığın satışında zarar ortaya çıkması

KR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
1200	1800	Bank	XXXX,	
8801	6885	Erlöse aus Verkäufen Sachanlagen (bei Buchverlust), voller Steuersatz		XXX,
1776	3806	Umsatzsteuer 19%		X,

SKR3	SKR4	Konten	Soll	Haben
2310	4855	Anlagenabgänge Sachanlagen (Restbuchwert bei Buchverlust)	XX,	
0350	0540	Lkw		XX,

7. SONUÇ

Alman vergi sisteminde net alış değeri 250,00 Euro ya kadar olan duran varlıklar amortisman ayrılmadan doğrudan gider olarak yazılması öngörülmüştür. Bezer durum Türk vergi ve muhasebe sistemi içinde geçerlidir. Amortisman sınırı, her yıl VUK kapsamında KDV hariç tutarlar dikkate alınarak belirlenir. 2023 yılı için belirlenmiş olan amortisman alt sınırı 4.440 TL'dir. Alman muhasebe sisteminde 250,00 Eurodan büyük ve 800,00 Euro ya kadar olan duran varlıkların kayıtlarında ise işletme 3 farklı yöntemden birini tercih edebilir bunlar;

- Direkt gider olarak muhasebe kaydı yapılabilir.
- Sammelposten hesabına kaydedilebilir.
- Amortisman tablosuna (AfA-Tabelle) uygun amortisman ayrılarak giderleştirilebilir.

1.000,00 €'ya kadar olan varlıklarda ise direkt gider olarak yazılmasını kabul etmez. Bu tutarlar arasındaki varlıklar için işletmelere iki seçenek sunmuştur.

- İşletme Sammelposten hesabını seçtiği takdirde duran varlığı 5 yıllık süre içinde yıllık %20 amortisman ayrılarak giderleştirilebilir.
- İşletme isterse AfA tablosundaki amortisman oranlarını dikkate alarak normal amortisman ayırmak yolu ile varlığı giderleştirir.

Alman muhasebe sisteminde duran varlığın amortismanı için ayrı bir hesap açılmaz amortisman tutarı direkt duran varlık hesabından düşülür. Bilindiği üzere Türkiye de ise endirekt yöntem kullanıldığı için duran varlık amortismanı tek düzen hesap planında (-) 257 Birikmiş Amortismanlar hesabında takip edilir ve bilançoda aktif düzenleyici pasif hesap olarak yer alır.

Alman muhasebe sisteminde zorunlu olmamakla birlikte uygulamada duran varlıklar amortisman süresinin sonunda 1 Euro iz bedeli- Erinnerungswert ile takip edilmektedir. Duran varlığın ilk alındığı ay (gün dikkate alınmaz) dikkate alınarak o yıl için kalan aylar üzerinden amortisman ayrılmaktadır. Alman muhasebe sisteminde amortisman hesaplamaları ve muhasebe kayıtları aylık yapılır. Her ayın sonunda belirlenen oranlarda duran varlığın değeri gider hesabına aktarılır. Duran varlığın satışında ya da herhangi bir şekilde kaydının silinmesi durumunda satışı yapılan ay için amortisman ayrılmaz.

Alman muhasebe sisteminde Türk muhasebe sisteminden farklı olarak duran varlıkların amortismanında bazı durumlarda Sammelposten hesabı kullanılmaktadır. Buraya kaydedilen varlıklar 5

yıllık süre ile basit amortisman yöntemi (linear abschreibung) ile giderleştirilir. AfA tablosunda ilgili varlık için belirtilen amortisman süresi dikkate alınmaz. Bu hesaba kaydedilen varlıklar amortisman ayırma süresi dolmadan satılması veya herhangi bir nedenle dolayı kullanılmaz hale gelmesi durumunda bile kalan tutar direkt gider yazılamaz. Yasal süre boyunca amortisman ayrılmaya devam edilir.

Beyan ve Açıklama / Disclosure Statement

Yazar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

The author has no conflict of interest to declare.

Finansal Destek / Funding

Bu çalışmada herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

No funding to declare for this study.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı / Author Contribution Statement

Çalışmanın tüm aşamaları yazar tarafından yürütülmüştür.

All stages of the study were conducted by the author.

Etik Kurul İzni / Ethics Board Approval

Bu çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir.

This study does not require ethics board approval.

Bu Makaleye Atıf Vermek İçin / To Cite This Article: Güngörmüş, A. H. (2024). Alman vergi ve muhasebe sisteminde duran varlıkların amortismanı ve muhasebe kayıtları. *İda Academia Muhasebe ve Maliye Dergisi*, 7(2), 53-65. <https://doi.org/10.52059/idaacmmd.1348796>

KAYNAKÇA

Bornhofen, M. ve Bornhofen, M.C. (2013). *Buchführung 1 DATEV-Kontenrahmen*, Springer Fachmedien Wiesbaden.

Gria, ve M-Krauleidis, R. (2020). *Rechnungswesen*, WILEY-VCH Verlag GmbH & CoKGaA weinheim

Mumm, M. (2020). *Einführung in das Betriebliche Rechnungswesen*, Springer Gabler Wiesbaden GmbH.

Nickenig, K. ve Carsten, W. (2014). *Angewandtes Rechnungswesen*, Springer Fachmedien Wiesbaden.

Nickening, K. (2018). *Buchführung: Schneller Einstieg in die Grundlagen*, Springer Gabler Wiesbaden GmbH.

Olferd, K. (2013). *Kompakt-Training Praktische Betriebswirtschaft Buchführung I-Grundlagen*, NWB Verlag GmbH & Co.KG, Herne.

Olferd, K. (2020). *Zchenderlein Buchführung 1 -Grundlagen*, NWB Verlag GmbH & CoKG

Karakaya, A. (2022). *Alman Muhasebe Sisteminde Demirbaşların Amortismanı*, Muhasebe Notları.

Reichhardt, M. (2013). *Grundlagen Der Doppelten Buchführung 2. Aufgabe*, Springer Gabler Wiesbaden GmbH.

Wöltje, J. (2015). *Buchführung Schritt Für Schritt Arbeitsbuch*, UVK Verlagsgesellschaft GmbH.

<https://www.weclapp.com/de/lexikon/abschreibung/>

<https://www.lexfree.de/beitrag/abschreibung>

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Steuern/Weitere_Steuern/Betriebspruefung/AfA-Tabellen/Ergaenzende-AfA-Tabellen/AfA-Tabelle_AV.pdf?__blob=publicationFile&v=3

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Steuern/Weitere_Steuern/Betriebspruefung/AfA-Tabellen/Ergaenzende-AfA-Tabellen/AfA-Tabelle_AV.html